Poštarina plaćena u gotovom

VI. évfolyam, 285. szám

DÉLBÁCSKA

Budapest

Magyar Nemzeti Muzeum

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137. éjjel 488. Sürgönycim: „Délbácska", Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 10.

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1·50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Kiutasitották az ország területéről Császár Gézát -- Nagy hideg az egész országban Megbukott a vatikáni követ

Külpolitikai szemle

Locarno tehát szerencsésen tető alá került. Külpolitikai kihatásai máris produktiv formában mutatkoznak. A biztonsági paktum hatása alatt itt-ott kezdik felvetni a leszerelés kérdését. Elsőnek a pacifista hajlamu Belgiumban került ez a probléma a parlamentben tárgyalás alá, az eszmét a Népszövetség december havi ülésszakára a szövetség plénuma elé hezzák. Amig tehát nyugaton az egyetértés a nagyhatalmak között ezidőszerint legalább is látszólagosan megvan, a közel keleten mindinkább kidomborodik az angol és francia potitika ellentéte. A keleti politikában ez az ellentét már régen nyilvánvaló. Az egyik nagyhatalom mandátum alapján megszállott területén kitört forradalmat a másik nagyhatalom pluszkontóján könyvelik el és ott, ahol a forradalom nem tört ki magától, a frank és az angol font siettek a mozgalmakat alátámasztani. Erre két konkrét példa van: Syria és Egyiptom. Nincs azonban kizárva, hogy ebben a kérdésben is uj orientáció előtt állunk, mert mint fontos eseményt kell elkönyveljük Syria uj kormányzójának, de Jouvenel-nek látogatását Londonban.

*

A mindkét részről óhajtott egyezkedés logikusnak látszik, ha azt a kényszer hatása is idézte elő. A háboru utáni 7 esztendő alatt ugyanis egy oly kérdés vetődött fel, mely a mandátumok kiosztása alkalmával a békekötések idején egyáltalán nem szerepelt: a mandátumok rentabilitása. Ezek óriási összegeket emésztettek fel és ugy Anglia, mint Franciaország kénytelen a mandátumos, illetve gyarmatpolitikájukat alaposan revidiálni. Nem katonai kérdésről van szó, hanem pénzügyiről. Az európai polgár élvezni akarja a mandágyümölcseit, de irtózik a katonai megszállásokkal járó adóterhek viselésétől. Katonai sikerek a gyarmatpolitikában ma már igen rossz üzletek. Hogy ez a gyarmatpolitikai rendszer meghozza-e Moszul és Syria-i kérdések megoldását, az még a jövő titka. Ez a két probléma azonban a legsürgősebb és miután a két nagyhatalom érdekei itt azonosak, nincs kizárva, hogy rövidesen megteremtik az „entente cordiale"-t.

*

Erre az egyetértésre a két európai nagyhatalmat különben Amerika és Oroszország külpolitikai konkurrenciája is kényszeriti. Amerika Perzsiában és Kinában ugyancsak ki használta az angolok elfoglaltságát külpolitikai extraturákra. Hogy Amerika milyen ügyesen dolgozik keleten, mutatja magatartása a mezopotámiai petroleumtelepek kérdésében. Előbb a Standard-Oil révén 25 százalék erejéig érdekeltséget vállalt az angolokkal és a franciákkal együtt a török petroleumvállalatban, de mihelyt felvetődött a Mosszul-kérdés, Amerika fordult egyet és kilépett a petroleum koalicióból, ami által magának a Mosszul kérdésben szabadkezet biztositott a jövőre nézve. Amerikai lapok azt a lehetőséget is szellőztetik, hogy ha a törököké lesz Mosszul, Amerika megint elő fog állani a hires Chester féle tervezettel, mely az egész ázsiai Törökország gazdasági kiaknázását 75 évre Amerikának biztositotta, azonban Kemál pasa ellentállásán eddig meghiusult. Mindenesetre a közeli Keleten Amerika lassan tért hódit az angolokkal szemben és ebben a térhóditásban segitőkeze Oroszország, mely Törökországgal legutóbb egy kereskedelmi és beviteli monopolium elnyeréséről folytatott tárgyalásokat.

*

Minden okunk megvan arra, hogy Amerika önálló külpolitikai fellépését élénken figyeljük. Ezt a kinai események igazolják a legjobban. Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy a kinai vámtárgyalások Kinára nézve eredménnyel végződtek és hogy a legközelebbi pekingi konferencián a nagyhatalmak területenkivüliségét valószinüleg meg fogják szüntetni. Ez mind Amerika nyomása alatt történt, melynek célja Kina konszolidálása. Ezért támogatja a központi kormányt, mely szovjetellenes politikát csinál és hivatva van arra, hogy Amerika segitsége mellett kivezesse Kinát a jelenlegi kaoszból.

A SZKUPSTINA MA ÜLÉST TART

Napirendre tüzik a Lukinics elleni vádat

A parlament rövidesen megkezdi a karácsonyi szünetet

Beogradból jelentik: A politikai életben tegnap némi élénkség volt észlelhető. A képviselők nagy része már visszatért a fővárosba, mivel a parlament ma ismét megkezdi ülésezését. A parlamenti pártok tegnap délután ülést tartottak, amelyen a parlament munkájáról és az országos agitációról tárgyaltak. A parlament mai ülésén fogja előterjeszteni jelentését az a parlamenti bizottság, amely a Lukinics Edo volt igazságügyminiszter elleni vádakat vizsgálta felül. Ezenkivül napirendre kerül a nemzetközi postakonvenció tanulmányozására kiküldött bizottság jelentése, a panasz és kérvény bizottság jelentése, továbbá a mentelmi bizottság jelentése több képviselő mentelmi jogának felfüggesztése ügyében.

A Lukinics Edo ügyét felülvizsgáló parlamenti bizottság jelentését hétfőn kezdi tárgyalni a nemzetgyülés, miután előzőleg határozatot hoz az előadó jelentéséről a miniszteri felelősség törvénye alapján. A vizsgáló bizottság jelentése feletti vita befejezése után a parlament elnapolja ülését a karácsony utáni időre.

A szkupstina elnapolása után utazik Amerikába Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter az amerikai adósságok rendezésére. A pénzügyminisztert dr. Gyurics londoni követ és Radoszavlyevics Milán a kereskedelmi minisztérium osztályfőnöke fogják elkisérni. A pénzügyminisztert távolléte alatt Nincsics Momcsilo külügyminiszter helyettesiti.

Tegnap délután a pénzügyi bizottság mindkét albizottsága ülést tartott és tárgyalta a költségvetést.

Este a minisztertanács tartott ülést Gyurisics Marko igazságügyminiszter elnöklete alatt, amelyen a parlament munkarendjéről tárgyaltak. A minisztertanács Pasics betegsége miatt semmilyen fontosabb kérdésben nem hoz mostanában határozatot.

Smodlaka Beogradban

Smodlaka József dr. vatikáni követünk tegnap este Beogradba érkezett. A külügyminiszterium hivatalos jelentése szerint Smodlaka két havi szabadságra érkezett meg Beogradba. Szabadságának leteltével ismét visszatér a Vatikánba.

Jól informált körök ezzel szemben azt állitják, hogy Smodlaka nem fog többet visszatérni a vatikáni követség élére. Távozása már befejezett tény és Beogradba való megérkezése végleges felmentését jelenti. Allitólag Smodlaka utódjára nézve is megtörtént a megállapodás, Rákics Milán szófiai követ személyében.

Pasics betegsége

Pasics Nikola miniszterelnök betegsége ismét aggasztja azokat, akik féltik a radikálispárt egységét, mert ismét megkezdődtek a rivalizálások, hogy ki legyen Pasics utódja, pedig Pasics betegsége most nem sulyosabb természetü.

*

Törökország elégedetlen a népszövetséggel

Genf, december 9. A népszövetség tegnap délután tárgyalás alá vette a hágai nemzetközi biróság véleményét abban a kérdésben, vajjon a népszövetségi tanács illetékes-e végleg és kötelezően dönteni, a Törökország és Irak közötti határmegállapitás kérdésében, amelyet Törökország kétségbevont.

A tanács ma titkos ülésen foglalkozott ezzel a kérdéssel olyan megvilágitásban, vajjon a hágai nemzetközi állandó biróság jogi szakvéleményének elfogadása egyhangulag vagy szótöbbséggel kell, hogy történjék. Scialoja, a tanács elnöke ismertette az elnökség álláspontját, amely szerint adandó esetben egyszerü szótöbbség is elegendő. A tanács ezután áttért a szavazásra. Törökország kivételével valamennyi hatalom hozzájárult az elnökség álláspontjához és ennek következtében azt elfogadottnak jelentették ki. A török delegátus kijelentette, hogy efelett a döntés felett sajnálkozását jelentette ki és azt nem tartja végérvényes döntésnek, csupán ajánlatnak. Amennyiben a tanács a maga szerepét döntő érvényünek és nem csupán közvetitő szerepnek fogja fel, a török delegátus megbizatása véget ért.

*

Az „N. I." olasz léghajón indul Amundsen az Északi sarkra

Róma. Amundsent nem retentette vissza az a fiaskó amely az északi sarkra való repülése közben érte és most ujabb expediciót tervez. Ezuttal azonban nem repülőgépen, hanem léghajón akarja tervét keresztül vinni. Erre a célra az N. I. jelzésü olasz kormányozható léghajót választotta és az expedició élén Nobile ezredessel, egy olasz csoport is részt fog venni. Nobile ezredes a Tribuna munkatársának a köketkezőket mondotta el a készülő expedicióról:

— Ami a személyzetet illeti, tizenhárom ember elég, még pedig: 5 motorkezelő, 1 marconista, 1 meteorológus, 2 javitó munkás, akiket egyuttal a kormánynál is alkalmaznak továbbá négy tiszt (egy főparancsnok, egy parancsnokhelyettes és két csapattiszt). Amunsennel együtt tizennégy emberből állana az expepició, ő azonban hirlapirót is akar magával vinni, ugy, hogy tizenöten fognak elindulni az északi sarkra. Ezekközt lesznek azok az emberek is, akik a májusi sikertelen repülés alkalmával a repülőgépen voltak, ugymint: Amundsen, Ellisvorth, Larsen, Ditrichson, Ondal, Teucht, akik már valamennyien edzve vannak a sarki repülésre. Ugy számitjuk, hogy elég lesz ötszáz kilogramm élelmiszer. Ennek az élelmiszernek egy hónapig el kell tartani. Utirányunk a következő lesz: Pulham (Anglia), azután Trondjen és a Spitzbergák. Innen indulnak aztán az Északi sarkon át Grönlandba. Az első etapp 1770, a második 1400, a harmadik ismét 1700 kilóméter hosszuságu lesz. A léghajó elnevezése megmarad, de norvég zászló alatt fog repülni.

Nobile ezredes szerint a léghajó nem fog leereszkedni az Északi sarkon, mert a felszállás esetleg akadályokba ütköznek, vagy a jégtorlaszok tennének kárt a léghajóban, hanem ugy tervezik, hogy meglassitva, a lehető legalacsonyabban fognak repülni az Északi sárk felett, ugy hogy elvégezhetik a szükséges megfigyeléseket és a fotográfiai felvételeket.

Végetért a moszkvai sakkverseny

Bogolyubov a világbajnok

A moszkvai nemzetközi sakkverseny befejezést nyert. Az első dijat nagy fölénnyel 15 és fél ponttal Bogolyubov nyerte. Második 14 és fél ponttal Lasker, a harmadik 13 és fél ponttal Capablanca, a negyedik 12 és fél ponttal Marsall, az ötödik és hatodik dijon 12 ponttal Tartakover és Torre osztozkodnak, a hetedik és nyolcadik dijat 11 és fél ponttal Réti és Romanovski, a kilencedik Grünfeld 11 ponttal, a tizedik helyre Bogatircsuk és Genevszky kerültek 10 és fél ponttal, utánuk következik Rubinstein és Spielmann 10, Verlinszky 9 és fél, Löwenfisch 9, Rabinovics 8 és fél, Jates 7, Gotthilf 6 és fél, Zaimis 6 és Zuvarov 4 és ponttal.

Az ujságiró egyesület vezetősége Radicsnál

Beogradból jelentik: A Jugoszláv Ujságiró Szövetség vezetősége, Kovacsics Kresimir elnök, Ivanics Milorad pénztáros és Vilovics főtitkár tegnap délután felkeresték Radics Sztepan közoktatásügyi minisztert és megkérték, hogy az ujságirók nyugdijalapja javára nagyobb összeget vegyen be az 1926—1927. évi költségvetésbe amint azt elődje Vukicsevics Vélya megigérte.

Rádics Sztepan nagyon szivélyesen fogadta az ujságirók küldöttségét és kijelentette, hogy ő maga is ujságirónak érzi magát és érzi annak a szükségességét, hogy az ujságirókat, a nép tanitóit az állam is segélyezze. Még a szociálpolitikai miniszterrel kell megbeszélnie a segély ügyét. Ő 600.000 dinárt akar a jövő évben nyugdijalapnak juttatni, hogy az már övőre megis kezdhesse müködését.

Kiutasitották Császár Gézát

Tegnap délelőtt őrizetbe vették és délután már utbainditották az osztrák határ felé — Két évvel ezelőtt is ki akarták utasitani

Császár további ittartózkodása nem kivánatos az állam szempontjából, mondta Mihaldzsics Sztanoje főkapitány

Császár Géza, a Délbácska szerkesztője ellen már évek óta folyik a munka, amely azt célozta, hogy kiutasitsák az SHS. királyság területéről. Két évvel ezelőtt, pontosabban 1924 február 1-én történt az első kiutasitás. Aznap Gyakov Aleksandar rendőrkapitány, a politikai osztályfőnöke magához hivatta Császár Gézát és közölte vele, hogy nyolc napon belül el kell hagynia az ország területét. Akkor azonban előkelő novisadi polgárok közbelépésére elmaradt a kiutasitás. Nyugta azonban nem volt Császár Gézának, mert négy hónappal később ismét magákoz hivatta Gyakov Aleksandar és két heti haladékot adott neki az ország területének elhagyására. Azok azonban akik az első kiutasitás végrehajtását megakadályozták, most másodszor is lépéseket tettek a rendelet visszavonása érdekében. Ez a lépés is sikerrel járt és azóta a rendőri hatóságok nem is zaklatták többé Császár Gézát.

Tegnap délelőtt fél tiz órakor egy detektiv jött Császár Géza lakására és felszólitotta, hogy kövesse a rendőrségre. Itt Mihaldzsics Sztanoje rendőrfőkapitány közölte vele, hogy

> a belügyminisztérium rendelete értelmében azonnal el kell hagynia az SHS. királyság területét. Hogy a belügyminisztérium ezen rendeletét végrehajthassák, őrizetbe veszik és a délután félöt órakor induló beográdi vonattal utba inditják Maribor felé, ahol átteszik az osztrák határon. A főkapitány egyuttal felolvasta előtte a belügyminisztérium rendeletét, amelyben megindokolják a kiutasitást.

Császár Géza ezután két detektiv kiséretében lakására ment vissza, ahol a két detektiv házkutatást tartott és néhány, Császár Géza cimére szóló levelet lefoglaltak, utána pedig visszamentek a rendőrségre. Itt Gyakov Aleksandar rendőrkapitány szobájában kellett tartozkodnia egy detektiv kiséretében, egészen elutazásáig. A rendőrségen Császár Gézát szigoru felügyelet alatt tartották és feleségén valamint öt éves kisfián kivül senkit sem bocsátottak közelébe.

Miért utasitották ki Császár Gézát?

Lapunk felelős szerkesztője, amint értesült Császár őrizetbevételéről azonnal felkereste Mihaldzsics Sztanoje rendőrfőkapitányt.

— Ugy értesültem, hogy lapunk munkatársát, Császár Gézát a rendőrség őrizetbe vette kiutasitotta és még ma utnak inditja az osztrák határ felé, — mondta sz rkesztőnk.

— Teljesen igy van, válaszolta a főkapitány.

— Szabad tehát tudnom, hogy ki adta ki ezt a kiutasitó végzést és mivel indokolják azt? folytatta szerkesztőnk.

— Erre vonatkozólag semmi közelebbi felvilágositást nem adhatok.

Császár Gézának további ittartózkodása az állam érdekében nem kivánatos és miután megtudtuk, hogy nem a mi államunk polgára, történt meg a kiutasitása.

Miután Mihaldzsics Sztanoje semmiféle bővebb felvilágositást nem adott, közelebbi részleteket nem tudtunk meg a kiutasitásról.

Császár Géza délután négy óráig Gyakov Aleksandar rendőrkapitány előszobájában volt, ahonnan négy órakor két detektiv kisérte a pályaudvarra. A pályaudvaron sem beszélhetett más vele, mint felesége és kisfia. A délután félötkor induló beogradi szemelyvonat egyik III. osztályu kocsijában kiüritett a rendőrség egy fülkét, ahova Császár Géza beszált a két detektivvel, akik vigyáztak, nehogy valaki beszélhessen vele.

Császárt valószinüleg ma este adják át az osztrák határon, — ha ott átveszik.

Mennyi csendőr van Magyarországon

A magyar nemzetgyülés ülése — A belügyi tárca költségvetése

Budapest, dec. 9. A nemzetgyülés mai ülését féltizenkettőkor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. A napirend szerint a belügyi tárca költségvetése következett. Az ellenzéki szónokok kifogásolták azt, hogy a tizenhárom vármegyéből álló országnak több főispánja van most, mint békében volt. Rakovszky Iván belügyminiszter válaszában rámutat arra, hogy a felszólalók adatai tévesek, mert az országnak nem tizenhárom, hanem huszonhat vármegyéje van, a főispánok száma pedig huszonkilenc.

Láng János a mozgószinházak megrendszabályozását sürgeti. A mozik kimondottan erkölcstelen filmeket játszanak. Most is Bettauer bécsi irónak egyik filmjét játszák Budapesten. Az emlitett irót köztudomás szerint Bécsben azért lőtték le, mert a német asszonyokat erkölcstelen szinben tüntette fel. A mozilátogatási korhatárt a tizennyolc évre kell felemelni, hogy az ilyen darabokat a fiatalság ne tekinthesse meg.

Peyer Károly felhivta a figyelmet arra, hogy minden Magyarországba érkező filmet egy arra kijelölt bizottság előtt kell bemutatni. Ez a bizottság felelős a lejátszásra kerülő filmekért, nem pedig a mozitulajdonosok. Rakovszky Iván belügyminiszter maga is szükségesnek tartja a cenzurabizottságot, amelynek szigorubban kell eljárnia a filmek elbirálásánál. Kijelenti, hogy a tizennyolcéves korhatárról szóló törvényrendelet már elkészült és rövidesen végrehajtásra kerül.

Láng János, Kéthly Anna, Propper Sándor és Rothenstein Mór keveslik a leánykereskedelem leküzdésére előirányzott összeget. Rakovszky belügyminiszter annak a reményének ad kifejezést, hogy a jövő költségvetésben már lehetséges lesz erre a nagyfontosságu célra nagyobb összeget kiutalni.

A rendőrségről szóló fejezetnél Rothenstein a csendőrség nagy létszámát kifogásolja. Rakovszky belügyminiszter válaszában kijelenti, hogy békében nem volt szükség ilyen nagy létszámu csendőrségre, mert akkor itt volt az osztrák-magyar hadsereg katonasága, amelyet a csendőrség segitésére mindig felhasználhattak, most azonban ez a segitség nem áll fenn. A csendőrség ebben az évben 93500 bünügyben nyomozott és feladatát mintaszerüen látja el.

Melyik állam jön be a leszerelési bizottsagba

Magyarország vagy Bulgária?

Genf, december 9. Holnap délelőtt a népszövetségi tanács leszerelési bizottsága ülésezik, amelyen arról fognak határozni, hogy milyen államokat hivjanak meg az általános nemzetközi lefegyverzési konferencia előkészitő bizottságába. A bizottság egyes tagjai Magyarország meghivását ajánlották, mások Bulgáriát. Erről heves vita fejlődött ki, de nem sikerült megegyezni. A kisantant képviselői a legélesebben ellenezték Magyarország meghivását. Chamberlain Magyarország érdekében emelt szót. Igy azután Magyarország jelölését nem ejtették el.

KISEBBSÉGEK

(—) A román külügyminiszter közvetitett az erdélyi magyarok és a román kormány között. A román Pribicsevics, a hirhedt Anghelescu közoktatásügyi miniszter néhány nappal ezelőtt terjesztette a román kamara elé a magánoktatásról, amely teljesen megszüntetné a kisebbségi iskolákat. A magyar egyházak püspökei azonnal tárgyalásokba bocsájtkoztak Anghelescu közoktatásügyi miniszterrel, aki azonban kijelentette, hogyan hajlandó a javaslaton módositani, csupán annak részletes tárgyalásánál miniszteri nyilatkozatot olvas fel, amelyben az engedményeket leszögezi. Anghelescu kijelentette a kisebbségeknek, hogy ez a miniszteri nyilatkozat egyenlő a javaslaton végrehajtandó módositásokkal. A kisebbségek vezetői viszont tudomására adták, hogy ezzel nem elégszenek meg. Már-már szakadás állott be, amikor Duca lépett közbe, aki mindent elkövet. hogy a megegyezést létrehozza.

(—) „A magyarokkal jóbarátok leszünk." A román kamarában mondta azt Garkoviceanu liberális képviselő, aki előadója Anghelesnu iskolatörvényének. Garboviceanu a kamarában elmondott beszédében kijelentette, hogy Romániának nem lehet érdeke a kisebbségekkel szemben pressziópolitikát folytatni. A magyarok rosszul tették, hogy a Népszövetséghez fordultak panaszaikkal, mert nem ez az ut a megegyezés felé. Egyébbként tudomására hozza a kamarának, hogy a kisebbségek vezetőivel teljes megállapodásra jutottak a legutóbbi napok tárgyalásai során.

Garboviceanu ezután leszögezi, hogy a román nép nem követ egyik, nemzeti kisebbséggel sem elnemzetietlenitő politikát. de joga van előkésziteni az ország valamennyi állampolgárának asszimilálását egy közös eszmében és gondolatban.

— Kénytelen vagyok azonban megállapitani — mondotta Garboviceanu — hogy a magyar iskolákban ma még mindig a román állami eszmével szemben ellenséges, gyülöködő és provokáló szellem uralkodik. Sajnálatos tény, hogy a magyarok mindeddig vonakodtak az uj helyzet realitásával számolni és azokhoz alkalmazkodni.

— De — folytatta emelt hangon Garboviceanu — hamarabb fognak elolvadni a Kárpátok semhogy ujjászülessék az ezereves történelmi igazságtalanság.

Később magánbeszélgetésben a következőket mondta Garboviceanu egy magy magyar püspöknek:

— A magyarokkal — jó barátok leszünk. A szászok ellenben nagy merészséggel jöttek. Túlzó kivánságaikat nem teljesithetjük.

Anghelescu hangoztatja, hogy ragaszkodik a javaslat eredeti szövegéhez, csak kisebb módositásokra hajlandó. Külön-külön mondotta — megteszünk azonban mindent, amit lehet. A magyarok meg lesznek velünk elégedve.

(—) Az erdélyi kisebbségi sajtó kongresszusa. Az erdélyi kisebbsegi sajtó munkatársai vasárnap Nagyváradon kongresszust tartottak. Az erdélyi kisebbségi ujságirásnak nagy része van az állami élet konszolidációjában is, amelyről maga a román ujságirás nesztora, Mille Constantin tesz hitvallást a „Lupta" tegnapi számában. Constantin Mille igen meleghangú cikkben üdvözli a kongresszust és többek között ezeket mondja:

A 300 kisebbségi ujságirót a kisebbségek kiküldötteinek kell tekintenünk. Ez a 300 ujságiró román állampolgár lett és mihelyt ezt a lépést megtették, kötelesek alávetni magukat az ország törvényeinek, bármennyire is fájdalmasan érinti őket hazájuknak elveszte, mert csak ezen a módon biztosithatnak maguknak csendes, produktiv és hasznos életet. És a magyar ujságirók, jól tudom, azt is akarják: meg akarják szerezni kisebbségi jogaikat, de teljesiteni akarják azokat a kötelességeket is, amelyeket a törvény részükre előirt.

De ez nem elég. A román kormánynak is kötelességei vannak velük szemben. El kell vetni a gyanusitásoknak és üldözéseknek szerencsétlen rendszerét. A nemzetközi szerződések alapján nekünk kötelességünk respektálni a kisebbségek iskoláit, nyelvét, vallását és sajtóját. A kisebbségi ujságiróknak velünk közösen kell dolgozniok, hogy ebben az országban a civilizációt az irott és emberi törvények iránti tiszteletet uralomra juttassa.

A NAGY HIDEG A VONATKÖZLEKEDÉST IS AKADÁLYOZZA

Óriási késésekkel közlekednek a vonatok

A reggeli beogradi gyorsvonat naponta 2—3 órát is késik — Ezidőszerint megcsappant a személyforgalom

A hideg beköszönte óta napirenden vannak a vonatkésések az egész országban. Kezdetben a hófuvás akadályozta a közlekedést, az utóbbi időben pedig a szinte abnormális időjárás gördit óriási akadályokat a közlekedés elé. A nemzetközi vonatok rendszerint 3–4 órás késéssel közlekednek és feltünő a késedelmes forgalom különösen a Budapestről jövő gyorsvonatoknál, ahol már több mint két hete állandóan 2–3 órát késik a reggeli gyors, amelynek 7 órakor kellene elindulnia Novisadról. Érdeklődtünk a feltünő késések miatt a novisadi menetjegyirodában, ahol a következő felvilágositásokat kaptuk:

— A gyorsvonatok közlekedése valóban rendkivüli nehézségekkel bonyolódik le. A nemzetközi viszonylatban leginkább a reggel 7 órakor Novisadra befutó gyorsvonat közlekedik rekordszámba menő késéssel, amin különben nem is kell csodálkozni, mert Budapesten kell bevárnia a németországi, lengyelországi és többi csatlakozásokat s igy már Budapestről indul el tetemes késéssel. Az időjárás viszontagságai is befolyásolják a közlekedés zavartalan lebonyolitását. A rettenetes hideg következtében napirenden vannak a csőrepedések és a fütőtestek befagyása, miáltal a hosszadalmas reperaturák következtében a vonatokat nyilt pályán is meg kell állitani.

Legutóbb a beogradi gyorsvonat mozdonya fagyott be Novi-Vrbason és csak nagy nehézségek árán lehetett előkeriteni egy tehermozdonyt, amely a gyorsvonatot Novisadig hozta. Kizárólag az abnormális hideg okozza a forgalmi akadályokat, amelyek különösen a nemzetközi forgalomban léptek fel s amiért természetesen a belföldi vasutigazgatóságokat és forgalmi hivatalokat nem lehet okolni. Az országban leginkább a szerbiai vonalakon gyakori a késés, ahol még ma is óriási havazások és fagyok akadályozzák a közlekedést. Javulás egyelőre nem várható, mert a meteorológiai jelentések nem biztatnak jóval s valószinü, hogy a hideg még hosszabb ideig eltart A mozdonyparkunk különben is annyira le van romolva, hogy csak a legnagyobb erőfeszitések árán tudják fenntartani a némileg is normális közlekedést. Ha majd javul az idő és melegebb áramlatok köszöntenek be, a vonatközlekedés is a normális keretek közé kerül. Addig azonban türelemmel kell lennünk s bár a késések nem kényelmesek az utazó közönség szempontjából, a vonatok tökéletesen funkcionáló fütése kárpótolja az unalmas várakozásokat. A fütőtestek ugyan nagy mértékben vannak kitéve a befagyásnak; de a vasutigazgatóságok a mostani zord időkben mindenben gondoskodnak az utasok kényelméről és különösen nagy gondot forditanak arra, hogy a kocsik jól be legyenek fütve. Nem is olyan kényelmetlen az utazás jól fütött kupéban, még ha hosszabb turához is vállalkoznak azok, akik nem passzióból utaznak.

A forgalom különben az utóbbi időben jelentékenyen megcsappant, az utasok nem szeretnek hideg időben utazni és csak azok utaznak, akiknek feltétlenül *kell* utazniok.

A menetjegyiroda most alig dolgozik külföldi relációban és inkább a belföldi vonatokra váltanak jegyet az utasok. A karácsony hetében azonban ujból meg fog élénkülni a forgalom, s valószinüleg január közepéig sok dolgunk lesz.

Az ünnepek után megint megcsappan a forgalom és egészen márciusig nem is remélhető különösebb érdeklődés. A tavasz kezdetén rendszerint megindul az utazási szezon és egész nyáron késő őszig állandóan utaznak az emberek. A menetjegyiroda különben a tavaszszal egy társasutazást tervez Palesztinába s már most is vannak számosan, akik az utazás iránt érdeklődnek. Tekintettel arra, hogy a Palesztinai kiránduláson a kevésbbé tehetősek is résztvehetnek, mert az utazási költségek a legminimálisabban vannak megszabva, óriási részvételre számitunk.

Egy élő zsák, rémlátomások, kisértetjárás és egy ravasz csendőr a beogradi vasuti állomáson

Hogyan lehet legkönnyebben pénzhez jutni? — Ilyenek ezek a férfiak!

Amikor tegnapelőtt a zagrebi személyvonat kifutott a beográdi vasuti állomásról, egy vasuti alkalmazott, aki a fütőház felé haladt, a perronon tul egy gazdátlan zsákot fedezett fel. Tisztességes ember nem szokott gazdátlan zsákok tartalma iránt érdeklődni, de miután a vasuti alkalmazott minden tisztessége mellett kiváncsi is volt, odalépett a zsákhoz, szemügyre vette, megtapogatta és végül jelző lobogójával nagyott ütött rajta, hogy nem-e „csörög" benne valami, mert mit lehessen tudni, hátha rejtett kincseket rejteget magában. Abban a pillanatban, amikor a jelzőzászlóval odavágott, a zsák nagyott ugrott és valaki elkiáltotta magát:

— Nem tüd vigyázni, maga marha!

A vasutas szinte megdermedt ijedtében. Ilyen eset még nem fordult elő a prakszisában, hogy egy zsák megszólalt volna. Annyira megrémült, hogy torkaszakadtából segitségért kezdett kiabálni.

— Ne orditson — válaszolta a zsák — hiszen nem vagyok boszorkány.

Erre már véglegesen az inába szállt a vasutas bátorsága. Meg volt győződve róla, hogy a zsák boszorkánnyá változott s hogy rögtön itt terem a vasorru bába, aki seprűnyélen lovagol s a pokolba viszi magával.

— Jaj, jaj orditott a bakter — segitsetek emberek, elvisz a boszorkány!

A nagy orditozásra hamarosan ott termett két markos rendőr, akik első pillanatban azt hitték, hogy a bakter megbolondult.

Megragadták tehát és egy vödör vizet öntöttek nyaka közé. A vasutas a hideg zuhanytól magához tért, de tovább orditott:

— Segitsetek testvéreim, itt a boszorkány.

— Micsoda boszorkány, te hékás — kiabálta a rendőr. Elment az eszed?

— Még nem, de elmegy ha nem segittek rajtam. Nyissátok ki azt a zsákot, mert él.

A rendőrök megtekintették a zsákot, amely valóban életjelt adott magáról. Rángatódzott és reszketett. Erre már a rendőrök is megijedtek. Egy arrahalladó rendőrfogalmazó, tisztában lévén a helyzettel, szigoru parancsot adott ki, hogy a rendőrök azonnal vigyék a zsákot az őrszobába.

— Vigye a ménkü — mondotta az egyik rendőr. Én nem viszek boszorkányt.

— Én sem — tiltakozott a másik — soha életemben nem cipeltem boszorkányt. Vigye a fogalmazó úr!

Miután a fogalmazó sem vállalkozott erre a feladatra két hordárt hozattak, akik a zsákot felpakolták egy tolókocsira és bevitték az őrszobába.

Itt azután egy nagyszámu rendőrbizottság előtt felnyitották a zsákot. Amikor a kötelet

leoldották, *egy fiatal csinos nő bujt ki a zsákból.*

A bizottság majd hanyatt vágódott meglepetésében, de a fogalmazó úr megőrizte hivatalos autoritását és rárivalt a szepegő nőre:

— Hát maga hogy kerül ide?

— Belevarrtak installom — mondotta a nő. Bedugtak és otthagytak.

A csinos kis boszorkány erre elmesélte, hogy néhány hónappal azelőtt megismerkedett Jankovics Nikola csendőrrel, aki Sziszeken teljesitett szolgálatot. A megismerkedésből szerelem lett és a csendőr megkérte a kezét. A nő beleegyezett és a napokban kellett volna megtartani az esküvőt. Tegnapelőtt a csendőr meglátogatta és négyezer dinárt kért tőle kölcsön, hogy polgári ruhát csináltasson.

A leány odaadta a pénzt és erre mindketten Beográdba utaztak, ahol az esküvőt kellett volna megtartani. A vasuti állomásra érve a csendőr elkérte tőle 14.000 dinárnyi megtakaritott pénzét, hogy „őrizetbe" helyezhesse, mert Beográdban sok a zsebtolvaj. A leány ezt is odaadta. A délután folyamán a csendőr azzal állott elő, hogy Noviszádra kell utazniok, ahol még egyes „hivatalos" ügyeket kell elintéznie. De minthogy az utazás drága, a csendőr a következő megoldást ajánlotta menyasszonyának.

— Tudod mit drágám? *Beteszlek egy zsákba, hogy megspóroljuk az utiköltséget és magammal viszlek a vonatba mint podgyászt.* Jó lesz?

A leány olyan szerelmes volt a kipödört bajuszú csendőrbe, hogy ebbe is belement. A csendőr erre elvitte egy, az állomás mögötti elhagyott helyre, ahol a menyasszonyát bevarrta egy zsákba, a zsák nyilását kötelekkel lekötötte, és erre szó nélkül meglógott. A menyasszony hiába várta vőlegénye visszatérését, a derék csendőr már nem jelentkezett. Elvitte a tizennégyezer dinárt és otthagyta az élő zsákot. A rendőrség széleskörű nyomozást inditott a vakmerő szélhámos után.

Bécsben egyesületet alakitottak a törvénytelen apák

Bécs. Egy hetedikkerületi vendéglőben tegnap este tartotta meg alakuló gyülését a bécsi törvénytelen apák egyesülete. Az apasági törvény reformja hozta össze ezeket az urakat, akik házasságon kivül jutottak apai örömökhöz és egyuttal gyermektartási pörökhöz. A pörök kimenetele majdnem kétségtelen, a gyermekeket fel kell nevelni, fizessék az apagyanusitottak a neveltetés költségeit. A legkisebb bizonyiték elegendő és a biróság máris elmarasztalja az apát. Igen ám, de hol vannak ma már gáláns férfiak? Ama latin közmondásra, hogy az anyák mindig bizonyos előszeretettel hivatkoznak az apákra, akik inkább nem vállalják a biztos apaságot, minthogy tévedésből ártatlanul jussanak a kitüntető megtiszteltetéshez.

A bécsi törvénytelen apák szövetségének elnöke, egy Hochenander nevezetü ur felszólitotta a megjelenteket, hogy nyiltan a mondják el panaszaitokat a törvény igazságtalanságai ellen. Nagy lármával fogadták az elnök szavait és élesen szidták a törvényt. Az elnök csak nehezen tudott csendet teremteni.

— Uraim, csendet kérek, hiszen azért jöttünk össze, hogy megbeszéljük a védekezés módját, hogy miképpen volna elkerülhető, hogy valakit apának nyilvánitsanak, bár az egész világgal és tudományosan is bebizonyithatja, hogy semmi köze sincs a neki imputált gyerekhez.

Ezekután az egyes felszólalók előadták saját tapasztalataikból, hogy micsoda tragédiák szakadnak a törvénytelen apákra. Egy kereskedő elbeszélte, hogy megismerkedett egy leánnyal, aki meghallgatta. Egyszer találkoztak egymással, azóta nem hallott az uccán szerzett szerelméről. Pontosan kilenc hónap mulva apasági keresettel a biróság elé idézték. Kideritette, hogy a leány nemcsak őt boldogitotta egyedül, ellenkezőleg nagyszivü nő, aki több urral barátkozott. A biróság kötelezte őt, hogy a gyermek után tartásdijat fizessen. Amikor a biró előtt kifakadt, hogy ilyenformán minden uccalány jöhet és rámutathat bárkire, hogy ő az apa, a biró igy válaszolt:

— Egy gyermeknek kell, hogy apja legyen. Már kérem, Ausztriában ez a törvény!

Egy másik eset.

A hietzingi kerületben egy züllött nő, aki már négy évvel ezelőtt fogházra volt itélve és három év előtt a rendőrök kisérték be, tiltott prostituciü miatt, gyermeket hozott a világra. Valakit megnevezett a gyermek apjának, akit a biróság kihallgatás nélkül elitélt, bár nem ismerte soha a leányt. Hasonló panaszok hangzottak el ama férfi sorsokról, amelyek áldozatai spekulációs anyák eme ravasz manővereinek.

Végül határozati javaslatot fogadtak el, hogy minden eszközzel küzdeni fognak az apasági törvény igazságtalanságai ellen és mindent elkövetnek, hogy a törvényt sürgősen megreformálják.

KEMÉNY A TÉL MINDENÜTT

Dermesztő hideg az egész országban

Százezer dinárt tüzelnek el naponta Noviszádon

Mindenki fázik, mert a hőmérő állandóan 10 fok alatt van — A meteorologiai intézet némi enyhülést jósol — Öltözködjünk melegen

Az egész országban már napok óta dermesztő hideg uralkodik. A hidegség elterjedt különben egész Közép Európára és a legnagyobb hideg a Keleti Alpesek felett van. Hazánkban leginkább Szerbiában tombol a hideg, Kragujevácon 28 fok alá sülyedt a hőmérő. Érdekes, hogy mig Közép-Európában és Dél-Európában sok év óta nem érezhető hideg uralkodik, Észak-Európában enyhébb az idő, mint más években. Stockholmban és Kopenhágában a napi minimum — 1 fokos hideg volt. Ha a mostani hideg okát keressük, csak feltevésekre támaszkodhatunk. Mindenesetre közrejátszott a hideg előidézésében az, hogy a depresszió elvonulása után Közép Európa fölé jégviharokkal járó poláris északi áramlatok zudultak. Növelte a hideget az is, hogy a hatalmas mennyiségü hó visszatartotta a föld melegét és megfosztotta az utánpótlástól.

A hideg következtében fényes üzleteket csinálnak a fa és szénkereskedők. Soha sem volt még olyan óriási a kereslet a tüzelő iránt, mint az idén. Beavatott forrásból nyert értesüléseink szerint

> Noviszádon naponta négy vaggon szenet, másfél vaggon kokszot és körülbelül 15 vaggon fát fogyasztanak, értékben kifejezve tehát Noviszádon naponta százezer dinárt tüzelnek el.

A fa és szénkereskedők még idejében gondoskodtak a szükséges tüzelőanyagról, sőt egyes fatelepeken hatalmas tartalékok vannak felhalmozva.

Az óriási kereslet azzal is magyarázható, hogy a fogyasztó közönséget készületlenül érte a hirtelen hideg. Elegendő fütőkészletről ugyszólván senki sem gondoskodott s igy most a közönség valósággal megrohanja a kereskedőket. Szerencse, hogy a fakereskedők idejében gondoskodtak elegendő készletről, mert a mai forgalmi akadályok mellett szinte lehetetlen lett volna az utánpótlás. A vonatok csak rendszertelenül közlekednek, utközben befagynak, a Dunagőzhajózási és a többi hajóvállalatok pedig beszüntették a forgalmat, mert az összes folyókon megindult a jégzajlás. Csak a Száva nem fagyott még be sebes folyása következtében.

Nagy konjunktura virradt azokra a kereskedőkre, akik a téli ruházati cikkeket árusitják. A vastag trikóért, az ugynevezett pullowerekért valósággal megrohanták a kereskedőket. De rendkivül nagy a kereslet hócipők és sárcipők iránt is, ugy, hogy ezekből az árukból sok kereskedésben kifogyott a raktárkészlet.

A dermesztő hideget leginkább a szegényebb sorsu társadalmi rétegek érzik. Ezekről viszont a jótékonysági egyesületek gondoskodnak, akik a karácsonyi ünnepek alkalmával meleg ruhával és élelmiszerekkel látják el a szegénysorsu felnőtteket és gyermekeket. Az Ingyenkenyér Egyesület nagyszabásu akciót inditott a szegények élelmiszerekkel való ellátása körül. A szegények a karácsonyi ünnepek előtt vallásküllönbség nélkül lisztet, füstölt hust, borsót, lencsét, diót, almát, zsirt és kenyeret kapnak. Mindenkiről kivánnak gondoskodni, akinek nincs módjában, hogy a karácsonyi ünnepeken izletesebb és kiadósabb ételt készithessen. Ugyancsak karácsony után nyilik meg az Ingyenkenyér Egyesület napközi otthona, ahol a felügyelet nélkül maradt szegény gyermekek nyernek elhelyezést meleg szobákban.

A hideg folytán a városokban befagytak a járdák és az uttestek, miáltal a bukfencek a sikos járdán napirenden vannak. A háztulajdonosok kötelessége, hogy a sikos járdát homokkal hintsék be.

Ahol a kötelező gondosságot elmulasztják a rendőrség a legszigorubb rendszabályokat fogja életbeléptetni.

Hogyan öltözködjünk a nagy hidegben?

Egy orvos a következőkre hivja fel a közönség figyelmét az időjárásnak megfelelő öltözködés tekintetében:

— Mindenekelőtt fontos hozzátartozóinkat figyelmeztetni, hogy a hideg időjárásnak megfelelően öltözködjenek. A vékony ruha, a szük cipő gyakori okozói a fájdalmas fagyásoknak. A rossz és hiányos táplálkozás kiváltója a vérrel kevésbé ellátott testrészek, orr, kéz, láb és fül megfagyásának. Igaz, hogy a száraz, nagy hideg a szervezetre kevésbé káros hatásu, mint a locs-poccsos idő, de a gyakori temperatura-változás, a meleg szobából a hideg levegőre való kimenés szintén gyakori hülést vált ki. Gyermekbetegségeknél, például egyes fertőző betegségek szövődményeként gyakran lép fel torokgyulladás, középfülgyulladás, esetleg egyéb betegségek. Ischiászok és régi izületi fájdalmak a hideg időjárásban ismét érzékenyekké válnak. Vigyáznunk kell arra, hogy ha a mostani száraz időjárást nedves, olvadásos idő váltja fel, óvakodjunk az influenzás megbetegedésektől. Egyébként tüdőbajoknál jótékonyon hat a hires téli gyógyhelyek időjárásához hasonló mostani temperatura. Ha tartósnak mutatkoznék a rendkivül fagy, semmiféle kóros elváltozás vagy megbetegedés nem várható. Persze igen veszélyes ez a —20 fokos hideg azokra nézve, akik semmiképen nem tudnak ellene védekezni, de az ennek következtében előálló megbetegedések már a városokban igen ritkán előforduló fagyási esetekhez tartoznak.

Hogyan lehet végrehajtani a leszerelést?

Genf, dec. 9. A leszerelési külön bizottság a népszövetség tanácsa elé főképpen a következő problémát terjesztette: 1. Lehet-e valamely ország esetleges háborus fegyverkezését korlátozni, vagy a leszerelési rendelkezések csak a békebeli fegyverkezésekre vonatkoznak? 2. Mit kell valamely ország fegyverkezése alatt érteni? 3. Milyen szabályokat kell alkalmazni valamely ország fegyverkezésének más ország fegyverkezésével való összehasonlitására? 4. Vannak-e ugynevezett támadó és védelmi fegyverkezések? 5. Lehet-e civil és katonai repülőgépek között különbséget tenni? 6. Mennyiben lehet a kereskedelmi flottát valamely ország tengeri haderejébe beszámitani? El lehet-e jutni regionális leszerelés utján fokozatosan az általános leszereléshez?

*

HIREK

1925. December 10. Csütörtök

Római katholikus: *Melkiades.* Protestáns: *Judit.* Gör.-keleti: *Jakab.* A nap kel reggel 7 óra 36 perckor, nyugszik 4 óra 9 perckor. A hold kel 12 óra 58 perckor, nyugszik 1 óra 32 perckor. Nemzeti Szinház: Vojvoda Brana. Apolló mozi: Harc a boldogságért.

Időjárás: *(A petrovaradini katonai meteorologiai állomás jelentése).* Országunkban a nagy hideg enyhülni fog, de egyelőre nem jelentékenyen. A szelek továbbra is egész gyengék lesznek. A ködök az egész országra ki fognak terjedni, csapadék nem lesz és hőmérséklet még mindig 10 fok körül lesz a fagypont alatt. A tengermelléken a fagyok megszünnek és délen olvadni fog.

*

Fogytán van a magyar nóta a Bácskában

Valahogy baj van minálunk avval mélábus, szomoru magyar nótával. Nem tudni miért, de mintha fogyóban volna errefelé a magyar nótának az a kiapadhatatlannak ismert forrása, amely ki tudja, talán a világ egyetlen népénél sem olyan olyan termékeny és sokféle, mint amilyen éppen a magyarnál. Nem termett még olyan ember, aki a magyar népdalnak hozzavetőlegesen teljes bokrétáját összegyüjtötte volna. Mert a magyar nóta annyi, mint a füszál a réten. Ezt pedig ki tudná megszámlálni, ki tudná azt megmondani, hogy hány csillag ragyog az égen?

A bácskai nóták csillagos egére néhány év óta felhő borult. Alábbhagyott a nótás kedv. Kimerült volna a nóták évezredes ősi forrása? Nincs már tulipiros orca, ringó buzakalász, vagy darázsdereku szerető, akihez érdemes volna uj nótát faragni? Aligha igy van, mert régi melódiákra uj szöveget erőltetnek Temerinben, és vasárnapesti mulatós keserüségében nagy nekibusulással igy parancsolgat a topolai magyar: „Kuplét huzzál!" És az asztalra könyökölő sirvavigadás helyett kuplémuzsika járja manapság a Bácskában.

A szomoru világháboru annyi bakanótát termelt, hogy azokból minden biztonsági paktum ellenére, még a legközelebbi háborura is marad bizonyosan egynehány. Dalolgatják is nagyvigan szerb szövegre átforditva a magyar bakanótákat, meg a mélabus eredeti szerb katonadalokat. Megéneklik a magas jegenyefát, a sárga csikót, meg a régi szeretőt. Egyformán kedvesek ezek a nóták, bármilyen nyelven énekelik is. Alig akad köztük egynehány ujfajta. Jobb is, mert megborsódzik az öreg obsitos háta az olyan bakanóta hallatára hogy:

„Rövid az én koporsómnak a lába
Szerbusz babám megyek a másvilágra"

Furcsa poézis szorulhatott abba a bakába, aki a kilencfontos ágyugolyó, vagy a legjobb esetben nyirfakereszttel jelzett véres köpönyegszemfödő helyett rövidlábu koporsón akar átlovagolni a másvilágba. Egy kis jóakarattal talán mindjárt helyet szorithatna maga mellett, az elpusztult bácskai magyar népdalköltészetnek is.

*

— **A „Kneginja Zórka" jótékonyegylet** vojvodinai szekciója f. é. december 20-án 4 órakor d. u. tánccal és „amerikai halászattal" egybekötött „csajánkát" rendez a Grand Hotel Slobodában. Belépti jegy személyenként 1 csésze tea és szendvich beleszámitva 20 Dinár.

— **A holland kormányválság.** Hágából jelentik: A királyné De Visser képviselőt, a keresztény történelmi párt parlamenti csoportjának a vezetőjét bizta meg a kormányalakitással. Politikai körökben azonban nem biznak abban, hogy De Visser megoldla a hónapok óta tartó válságot.

— **A német diplomaták beléphetnek a londoni klubokba.** Londonból jelentik: A Sant James Klub egyik tagja a Daili Express tudósitója előtt kijelentette, hogy nézete szerint nincs már messze az az idő, amikor a német diplomatákat fel fogják hivni, hogy lépjenek be a klubba. Több más előkelő klubban is kedvező hangulat észlelhető ebben az irányban.

— **Nagyszabásu kémkedést lepleztek le Párisban.** Párisból jelentik: Nagyszabásu kémkedést leplezett le kedden a párisi rendőrség. Véletlenül rendőrkézre került Moreuil Márta kémgyanus leány, akinek vallomásából rájöttek arra, hogy jól megszervezett társaság meg akarja szerezni a francia katonai repülőgépek építésének terveit. A nagy aparátussal lefolytatott nyomozás eredményeként letartóztatták az angol hadsereg két volt tagját, Leather hadnagyot és Philipps altisztet. Őrizetbe vették Fischer lengyel születésü naturalizált angol állampolgárt is. A letartóztatottak állhatatosan tagadnak, de nem tudnak elfogadható választ adni arra vonatkozólag, hogy miért éltek álnéven Párisban és miért nem akarták elismerni, hogy tagjai voltak az angol hadseregnek. Párisban roppant izgalmat keltett, az idejekorán leleplezett angol kémkedés.

A Rákóczi induló Kassán. Kassáról jelentik: Thomán István két tanitványa Kassán hangversenyt adott, amelynek müsorán a Rákóczi induló is szerepelt. Az államalakulás óta először engedélyezték Szlovenszkóban a Rákóczi indulót.

— **A pápa és a politika.** A budapesti Mai Nap irja: A vatikánból kiszivárgott hirek szerint, a pápa azt az óhaját fejezte ki, hogy a papok és főpapok a jövőben tartsák vissza magukat a politikai élettől.

— **Hogy lehet ujborból óbort készíteni?** Dr. Chasles, a sorbonnei egyetem tanára megállapitotta, hogy villamossággal való telités utján, az ujborból pár óra alatt óbort lehet készíteni. Ha az uj borral telitett hordóban villamos áramot vezetünk keresztül, pár óra alatt óbort kapunk.

— **Háromszáz népgyülés Bécsben egy napon.** Bécsből jelentik: A szociáldemokrata párt háromszáz népgyülése, amelyet a lakástörvény reformja ellen összehivtak, incidens nélkül ment végbe. A népgyüléseken azonos határozatokat fogadtak el.

Ingyen sorsjegyet
kap minden vevő, aki pipere és fényképészeti cikkekben szükségletét **december 20-ig,** még pedig **leszállitott áron**
LUKÁCS PARFUMERIÁBAN,
(Kralja Marica épületében) szerzi be.

— **Kifosztották Brüsszel legnagyobb ékszerüzletét.** Brüsszelből jelentik: A város legnagyobb ékszerüzletét teljesen kifosztották a betörők. A betörés tettesei külföldre menekültek, kézrekeritésükre egész Európára szóló körözőlevelet adtak ki.

— **Az esperantisták müsoros táncestélye.** A novisadi esperantisták Dr. L. L. Zamenhof az esperanto nyelv szerzőjének emlékére, dec. 20-án (vasárnap) 8 órai kezdettel nagy müsoros táncestélyt rendeznek az „Amerikán Bár" helyiségében. A müsor egyik kiemelkedő száma „Ovakodjunk az esperantistáktól" 1 felv. vigjáték. Előadják: Mayer (apa) Fogarassy Bandi. Paula (leánya) Balaton Irénke. Péter (Paula vőlegénye) Szkicsák Lacika. Nielsen (kereskedő) Kiipel János.

(x) Tüzifa, koks, porosz szén legjobb, legolcsóbb Vinkovits fatelepén, Örmény-ut. Telefon 257. 2393 1-30

— **Hadviselés kinai módra.** Londonból jelentik: A Daili Newsnek jelentik Pekingből: Mukdenből beérkezett hirek szerint Csang-Cso-Lin megszervezi csapatait. Kin-Lu-Shiang tábornok valamennyi rokonát, aki csak keze közé került lefejeztette. Mint ismeretes Kin-Lu-Shiang tábornok felkelést szitott Csang-Cso-Lin ellen és a mult héten győzelmet is aratott Csang-Cso-Lin csapatai felett. Mint Tien Cinből jelentik, a Jank-hungi vasuti hid aláaknázása miatt, a Peking-Tien-Cin közötti vasutvonal különböző szakaszait britt és francia őrjáratok vizsgálják végig.

Husz fok a fagypont alatt.

Az a husz fok a nulla alatt nagyon kényelmetlen egy valami. Nem szeretem a hideget, gyűlölöm, utálom és nem beszélek vele. Haragszom reá és fasében vagyok vele. Először is azért, mert elcsufitja az arcomat, az orrom piros lesz tőle, a fülem akkorrára nő mint egy krastavac és az ajkam is kicserepesedik és repedezik. Aztán ha sokáig állok egy helyen az uccán, ha valakivel beszélek, ha bárkivel szóbaállok, ugy megfogja a lábamat, hogy bokázni meg táncolni kell tőle. Amugyis is csupa ballerinákat látunk most az uccán, graciózus és kevésbbé kecses mozdulatokat lejtve. A kezem olyan mint a főtt rák és olyan recés, mint a szarkaláb. Borzasztó ez a hideg. Ha befogom a számat és az orromon keresztül lélegzem az uccán, olyanokat csip, hogy tüsszenteni kell tőle. Ha pedig kinyitom a számat, gégegyulladást kapok, a legjobb esetben ánginát, toroklobot, hörghurutot, szamárköhögést és nyelvrákot. Ha jól felöltözöm és bundába burkolódzom, izzadok, ha nincs rajtam bunda, fázom. Ha beszélek nem jó, ha hallgatok rossz. Ha sietek kiráz a meleg, ha nem sietek kifáz a hideg. Már most mit csináljon ilyenkor az ember? Vagy belebujik egy kocsmába, vagy az ágyba. Igenám csakhogy nappal nem igen szoktak aludni az emberek, tehát ez nem segit. Még az sem segit, ha kocsmába vagy hazaérve dörzsölöm a kezemet. Észrevettem tudniillik, hogy mindenki, aki az uccáról belép valamilyen lokálba, a kezét dörzsöli. Ilyenkor azt is szokták mondani „Tyü a mindenét, de hideg van." És aztán szorgalmasan dörzsölik a kezüket. Sohasem tudtam megmagyarázni, hogy vajjon miért dörzsöli mindenki a kezét. Talán melegebb lesz tőle? Akkor miért nem dörzsöli a fejét, meg a lábát, vagy a hátgerincet, vagy az orrát, miért pont a kezét? Ez is egy olyan rejtély, amit csak a husz fok a nulla alatt tud megfejteni. Mert ha igen, akkor miért nem, és ha nem, akkor miért igen? Ugy érzem magamat ilyenkor, mintha egyik lábammal a Csimboraszó tetején, a másikkal pedig a Góbi sivatagon állnék. A relativitás jut eszembe ilyenkor.

Igaz ugyan, hogy a hideg nem meleg, ha a meleg hideg és a hideg meleg, de igaz viszont, hogy a hideg csakugyan meleg, ha a meleg hideg és a hideg meleg. Tetszik tudni, azért is mondják, hogy kétszer kettő négy, mert ha nem volna négy, akkor három volna. És mindig olyankor jutnak ezek eszembe, ha hideg van. Husz fok a fagypont alatt. Ez a relativ hideg. Az Einstein fagypont. *K. A.*

Kisérelje meg szerencséjét és vásároljon sorsjegyet Novisad legnagyobb elárusitójánál. **Minden második sorsjegy nyer** és igy a nyerési esélyek az eddiginél is nagyobbak
Lustig Lajos, váltóüzlet Novisad, Kralja Aleksandra 13.

— **Tüz egy budapesti kórházban.** Budapestről jelentik: A budapesti Szent László kórház a tegnapi nap folyamán kétszer volt szinhelye veszedelmes tüznek, amely a betegek között nagy rémületet okozott. Az első tüzeset kéménytüzből származott, amely az egyik padlás kéményében ütött ki. A tető harminc méter hosszuságban leégett. A második tüz a főépület tetőjén támadt. A deszkavázzal ellátott épület szintén a kéményből kipattanó szikrától fogott tüzet. A főépület tetőzetének egy része elpusztult. Emberéletben nem esett kár, az anyagi kár nagyságát még nem tudták megbecsülni. A tegnapi napon még ezenkivül tizenkét helyen volt tüz a fővárosban, amelyek azonban kisebb méretüek voltak, egy kivételével, amelynél egy harminc méter hosszú földszintes épület gyógynövényekkel és szalmával telezsufolt padlása égett le.

— **Ifjusági iratok, szépirodalmi müvek, imakönyvek, képeskönyvek, levélpapirok, levelezolap és bélyegalbumok jutányos árban kaphatók Ábrahám János könyvkereskedésében Novisad, Péter Király utca 30. (Hitközségi palota).**

(x) Mégis csak **Mocko i drugnál** vásárolhatja a legszebb és legjobb cipőket.

— **Egy őrült borzalmas öldöklése.** Párisból jelentik: Egy őrült algiri ember borzalmas öldökléséről jött jelentés Korzikából. A merénylő, aki egy szállodában bérelt szobát, becsengette magához a szobalányt, és kisebb megbizást adott neki. Amikor a szobalány a lépcsőn lefelé haladt, az algiri revolveréből több lövést tett utána. A golyók a leányt nem találták, de megsebesitették a szálloda két tulajdonosát. A merénylő azután bezárkózott a szobájába és annak ablakából tüzelni kezdett a szomszédos kávéházra. A revolverlövések a kávéház tulajdonosát megölték és több vendéget megsebesitettek. Amikor az előhivott rendőrök megérkeztek, az őrült ember a szálloda ablakán kimászott az épület tetejére mászott fel és onnan folytatta a lövöldözést. Több rendőrt és egy nőt sulyosan megsebesitett, majd amikor a rendőrök már közelébe értek, főbelőtte magát. Átlőtt koponyával zuhant le több emeletnyi magasságból, de ruhájánál fogva fennakadt az emeleti erkélyen. Mire a mentők a kórházba szállitották, meghalt.

— **Elsőrendű tüzifák,** legjobb porosz szalon kőszén és gázkoksz házhoz szállitva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018.

— **Befagyott a Tisza.** Sentáról jelentik: A napok óta tartó 14—16 fokos hideg következtében a Tisza kezdőzajlása reggelre megszünt és a folyó egész szélességében beállt. A jégpáncél a partok mentén már 25—30 centiméternyire vastagodott, ugy hogy a terhes kocsikat is megbirja, de a középfolyás jégfelülete még nem birja el az embert. Ha az időjárás nem enged, 2 napon belül megindulhat a kocsiközlekedés is a Tisza jegén át.

— **Olcsóbb lesz a vasuti utazás.** A közlekedésügyi miniszteriumban a személytarifa leszállitását vették tervbe. Néhány nap mulva az ország vasutigazgatói a közlekedésügyi minisztériumban értekezletet tartanak és ezen meg beszélik a személytarifa leszállitásának módozatait. A leszállitás valószinüleg 25—30 százalékos lesz.

(x) **Erdélyi,** bosniai és sloven **deszkák** első osztályu minőségben, Lišić **ujfatelepen a kanálison tul,** a most ujból 10%-tól 20%-ig leszállitott árban kapható. Telefon 306. 2266

— **Tüz egy budapesti olajgyárban.** Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt féltizenkettőkor tüz keletkezett a Schwarz Rezső és Társa, olaj zsiradék és vegyigyár Rt. Szent Miklós-ut 1—9. szám alatti gyártelepén. A tüz az olaj denaturáló mühelyben ütött ki és pedig ugy, hogy az egyik munkás egy befagyott vizcsapot akart benzinlámpával felmelegiteni. A hőség következtében az olajpárák lángrakaptak és pillanatok alatt lángbaborult az egész mühely és a tetőzet is. A gyártelep lakói között pánik ütött ki. A tisztviselő és munkások holmijaikat összeszedték és menekülni akartak, mert féltek a robbnástól, ami azonban nem következett be. A tüzoltók nyolc sugárral támadták meg a tüzet és aránylag rövid idő alatt lokalizálták. A kár nagyságát még nem tudják.

— **Eredményes razzia.** A noviszádi rendőrség tegnap és tegnapelőtt a város perifériáin razziákat tartott és ez alkalommal hat csavargót letartóztatott, akiket illetőségi helyeikre toloncoltak.

— **Ellopta a rábizott csomagot mert éhezett.** Kunda Vladiszláv paragai lakós egy csomagot adott Miljus Száva 12 éves fiunak, hogy ezt adja át a noviszádi kórházban fekvő feleségének. A csomagban 300 dinár készpénz és élelmiszer volt. A kórház előtt Kombulov Iván orosz menekült elkérte a csomagot a fiutól azzal, hogy ő viszi be a kórházba. A csomagot át is vette, de nem vitte be a kórházba, hanem az élelmiszereket megette, a pénzt pedig megtartotta. Kunda feljelentésére letartóztatták. Kombulov azzal védekezett, hogy éhezett és másképp nem jutott ételhez.

— **Közszemlére tették a városi költségvetést.** A kibővitett tanács december havában minden hétfőn tart közgyülést, hogy a nagy tárgysorozatot letárgyalhassa. A jövő évi költségvetést hétfőn közszemlére tették ki a számvevői hivatalban. A költségvetést december 28-án fogja letárgyalni a közgyülés.

— **Két uj Pestaur-intézet a Vojvodinában.** A közegészségügyi minisztérium rendelete értelmében a Vojvodinában két ujabb Pasteur intézetet fognak felállitani, az egyiket Somborban, a másikat pedig Vel.-Becskereken.

— **Románia legnagyobb panamája.** Bukarestből jelentik: A goivitvai vagonjavitó mühelyben olyan hatalmas visszaélésnek jöttek nyomára, amelyből Románia legnagyobb panamája fog kiderülni. Megállapitást nyert, hogy a mühelybe utalt vagonok kijavittatlanul kerültek vissza a forgalomba, akonnan röviden ismét javitóba irányitották azokat. A javitási dijakat azért kiutalták és előfordult az az eset, hogy egyes vagonok tizszer is megtették ezt az utat és mindannyiszor adtak bont a munkálatokról. A főbünösöket átadták a büntető hatóságoknak.

— **A fasciszták nem akarják Északtirolt.** Genfből érkező magánjelentés szerint Mataja külügyminiszter teljesen alaptalannak minősitette azokat az egyoldalu bécsi és innsbrucki forrásból származó hireket, hogy a fasciszták Északtirolt meg akarják szállni, vagy más hasonló tervekkel foglalkoznának.

— **Hullarabló orosz menekültek.** A mult hét csütörtökjén felakasztotta magát Offenbecher József, akinek holttestét a közkórház hullakamrájába szállitották. Offenbecher József özvegye szombaton délután a temetés előtt észrevette, hogy Offenbecher ujjairól hiányzanak a gyürük, amiről jelentést tett a rendőrségnek. Az azonnal megindított nyomozás eredménnyel járt, amennyiben a tetteseket Ilija és Vladimirkov Joszim orosz emigránsok személyében el is fogták. A két hullarabló beismerte tettét és a gyürüket megis találták nála. A rendőrség átadja őket az ügyészségnek.

HA A NŐ SZIVÉHEZ
akar férkőzni, csak a SOA-nál vegye Karácsonyi prezentjét.
REDUKÁLT ÁRAK!

Befejeződött a futballszezon

A hirtelen beköszöntött rendkivül hideg időjárás pontot tett az amugy is befejezéséhez közeledő őszi futballszezonra. A bajnokságok őszi fordulója az egész országban befejezést nyert, a közelmultban megrendezett barátságos és nemzetközi mérkőzések éppen a hideg időjárás miatt nem jártak a kivánt eredménnyel. Sportszerüség szempontjából a szibériai hidegben csontkeménnyé fagyott talaján produkált játék egyrészt életveszélyes, másrészt az irreális eredmények és a játéktudás kifejtését nagy mértékben megakadályozó játszási lehetőség nem egyeztethetők össze az amatör felfogással. Anyagi szempontból is teljesen kilátástalanok ezek a mérkőzések, mert nem kivánhatjuk a futballközönségtől, hogy 10—15 fokos hidegben, egészségének veszélyeztetésével átdideregje a kilencven percet.

Csak helyeselni lehet az ország futballköreinek azt az elhatározását, hogy a futballmérkőzéseket beszüntetik. Annál is inkább jogosult ez az álláspont, mert a korai hideg lehetővé teszi azt, hogy minden átmenet nélkül megkezdődjenek a téli sportok és kárpótlást nyujtsanak a futballmérkőzések elmaradásáért.

*

Budapest

FTC—Törekvés 5:1 (3:1)

Az FTC csatársora Varga beállitásával visszanyerte gólképességét. Az összeszokottság és nagy lelkesedés eredménye a szép győzelem. A ferencvárosiak góljait Varga (2), Potya, Sztecsovics és Pataki rugták, a Törekvés gólja kornerből eredt, amely érintés nélkül esett az FTC kapujába.

KAC—BEAC 4:2 (2:1)

Az eredmény nem felel meg az erőviszonyoknak, mert a BEAC ellenfelénél sokkal jobb játékot mutatott. A KAC góljain Szabó és Gulyás osztozkodtak, mig a BEAC góljait Erhardt rugta.

A III. ker. TVE uszóversenye

A téli szezon első fedett uszoda versenyét nagy közönség előtt rendezték meg a Vivók. A 60 méteres melluszást Bartha (III. ker.) nyerte 46.4 mp cel. A 60 méteres hátuszásban Avar (KISOSz) lett az első 43:3 mp. idővel. A 60 méteres gyorsuszást Jung (MTK) nyerte 37 mp-cel. 5x60 méteres gyorsuszó staféta: 1. NSC 5:21 perc. 3x40 méteres hölgy gyorsuszó staféta: 1. III. ker. TVE 1:38 perc. Vizipolo: III. ker. TVE—KISOSz 6:1 (4:1).

*

A NAK klubhirei

Ma este 8 órai kezdettel választmányi ülés a Maros-féle vendéglőben, amelyre az összes választmányi tagok meghivatnak.

Pénteken este 8 órakor a Maros vendéglőben rendkivüli és fontos értekezletet tart, amelyre az összes futballjátékosok és atléták pontos megjelenésre ezennel felkéretnek.

Tüzifa, kőszén, koksz legolcsóbb, legjobb
LIGNUM BRAĆR POPOVIĆ cégnél, Jermenski drum.

§ **A budapesti kuria elutasitotta a csongrádi bombamerénylet ügyében beadott semmiségi panaszokat.** Budapestről jelentik: A királyi kuria ötös tanácsa ma délelőtt háromnegyed tizenegykor kezdte meg a csongrádi bombamerénylet ügyében beadott semmiségi panaszok tárgyalását. A biróság kimeritő tanácskozás után délután félháromkor hirdette ki az itéletet, amely szerint az összes semmiségi panaszokat elutasitotta és kötelezte a sértetteket, a megjelent védőknek, a kuriai tárgyaláson való képviseltetésért járó napi ötszázezer korona megfizetésére.

§ **Sajtóper.** A novisadi törvényszék tegnap tárgyalta Jevgyevics Dobroszlavnak, a Vidovdan igazgatójának sajtóperét, a lap október 4. száma. „On dit" rovatában megjelent cikkért, amelyet dr. Létics Péter gimnáziumi tanár sértőnek talált magára nézve. A tegnapi tárgyaláson Jevgyevics azt mondta, hogy ő a cikkben foglaltakat Sztaics Vasza tanártól hallotta és ezért ennek kihallgatását kérte. A biróság elnapolta a tárgyalást és elrendelte Sztaics Vasza kihallgatását.

§ **Sikkasztás a sztáribecsei munkásbiztositó pénztárban.** Az ügyészség vádat emelt Ambrus András a becsei munkásbiztositó 28 éves pénztárnoka ellen, mert ez Deutsch Miksától 656, Gerber Nándortól 12.044, Lőwy Mihálytól 684, Dungyerszki Bogdántól pedig 15.000 dinárt vett fel, a pénzzel azonban nem számolt el, hanem megtartotta magának. Továbbá vádat emelt ellene azért mert ez év április hó 3-án Vértes Adolftól a Bácska ipar és kereskedelmi r. t. könyvelőjétől 10.000 dinárt kiutalt a munkásbiztositó részére és ezt a pénzt is elköltötte. Ambrus felebezett az ügyész vádirata ellen, a vádtanács azonban tegnap elutasitotta a felebbezést.

§ **A fél ház mint csalétek.** Jocics Vlada 34 éves turijai földmives 1914-ben az általános mozgositáskor bevonult katonának és egyedül hagyta otthon fiatal feleségét. Amikor 1918-ban visszatért a harctérről, mindenféle mendemondát hallott feleségéről, született Doroszlovacski Zsófiáról, akit emiatt el is kergetett. Később azonban megbánta tettét és visszahivta az asszonyt, ez azonban nem akart

visszatérni. Jocics erre azt mondta, hogy fél házát ráiratja, ha visszajön. Ez az igéret hatott, és az asszony visszajött férjéhez. Nem maradt azonban sokáig ott, hanem ismét elhagyta Jocics Vládát, aki erre bosszút akart állni hütlen feleségén. Elment nagynénjéhez, Jocics Milévához, és eladásra kinálta neki egész házát. Amikor megegyeztek, ugy a saját, mint felesége részét ráiratta Jocics Milévára. Felesége ezért feljelentette férjét és annak nagynénjét. A noviszádi biróság — bár Jocics Vladáné Doroszlovacski Zzófia időközben meghalt — tegnap tartotta meg ez ügyben a főtárgyalást. Jocics Vlada beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy ezt bosszuból tette. Jocics Miléva azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy a fél ház Jocics feleségéé. A tanuk ezzel szemben azt állitották, hogy tudta ezt. A biróság ezért mindkettőjüket egy-egy havi fogházra itélte.

§ Megölte ujszülött magzatát. Sztankov Draginja gyurgyevói leány nyolc hónapos magzatát elásta kertjében. A csendőrség bizalmas feljelentés alapján meginditotta a nyomozást. A noviszádi törvényszék vizsgálóbizottsága ma Gyurgyevóra utazik és a helyszinen ejti meg a vizsgálatot.

Az uj francia adók. Párisból jelentik: Loucheur pénzügyminiszter pénzügyi javaslatai többek között magukban foglalják a dohányáruk nyilvántartási illetékének, a szeszadók, a pósta és távirda dijszabások és a különös jövedelmi adók felemelését, továbbá a mezőgazdasági üzemek tiszta nyereségére kirótt adó megkétszerezését. A pénzügyminiszter ezekből az adórendszabályokból hétmilliárd bevételt vár 1926 és nyolcmilliárdot 1927-ben. Ebben az összegben a közvetett adók két és félmilliárddal szerepelnek.

Nemzetközi értekezlet a gyorsvonati áruszállitás ügyében. A gyorsvonatok áruszállitása ügyében összeült nemzetközi értekezlet Veronában megkezdte munkálatait. Az értekezleten Olaszország, Jugoszlávia, Csehország, Lengyelország, Magyarország, Ausztria és Románia kiküldöttei vesznek részt.

Pléh sparherdek, dobkályhák
nagy raktár, vaskereskedők részére legolcsóbban szállit
CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS
Novisad, Željeznička ul. 38.

A párisi kémkedési affér

Páris, dec. 9. A francia közvélemény nagyon felháborodott azon a kémkedési afféron, amelyet most fedeztek fel. A Quotidien aztirja, hogy most Locarnó után is szükség van még egymás légügyi titkait kikémlelni? A népszövetségnek kell közbelépni ilyen esetek megakadályozására.

London, december 9. A belügyminiszter ma délután kijelentette, hogy sem hivatalosan, sem magánuton nem értesült arról, hogy Párisban három angol kémet letartóztattak volna.

Coolidge üzenete.

Washington dec. 9. Coolidge elnöknek a kongresszushoz intézett évi üzenetében, amelyet tegnap terjesztett a kongresszus elé, számos inditványt sorol fel és javaslatokat tartalmaz az adók csökkentésére, Amerikának a nemzetközi döntőbirósághoz való csatlakozására és a szesztilalom szigorú érvénybentartására. A külföldi viszonyokról szólva, az elnök kijelenti, hogy a locarnói szerződések sikere igazolta a kormánynak azt a politikáját, hogy az európai problémák megoldását, az Egyesült Államok beavatkozása nélkül, az európai államoknak kell átengedni. A külföldi államok adosságának rendezésére áttérve az elnök annak a véleményének ad kifejezést, hogy a kölcsönös tárgyalások után eddig már megállapitott rendezések mindkét félre nézve, hasznosnak bizonyulnak.

Ezenkivül felsorolja többek között a még nem rendezett külföldi adósságokat is. Oroszországról szólva megállapitja az izenet, hogy oroszországnak százkilencvenkét millió dollár adóssága van az Egyesült Államokkal szemben. Ezt a körülményt azok, akik jelenleg Oroszországban uralmon vannak, hivatalosan letagadni iparkodnak.

A dinár árfolyamai

Bécs	1260.50	Prága	59.99
Budapest	1266.—	Berlin	—.—

Dec. 9	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—.—	—.—	177.25
Zürich	—.—	1089.—	1089.—	1929.—
Newyork	519.—	56.375	56.40	—.—
London	25.155	273.70	273.75	484.7/8
Páris	19.475	212.—	216.—	375.50
Milano	20.90	227.75	227.50	403.—
Prága	15.40	167.30	167.47	296.25
Berlin	—.—	1345.—	1343.75	2380.—
Budapest	72.80	792.—	795.—	14.1/8
Brüsszel	23.50	256.25	—.—	453.—
Bécs	—.—	795.—	795.—	14.25
Bukarest	2.45	26.—	—.—	46.50
Amsterdam	—.—	—.—	—.—	4019.—
Szófija	—.—	—.—	—.—	—.—
Krisztiánia	—.—	—.—	—.—	—.—
Szaloniki	—.—	—.—	—.—	—.—
Stockholm	—.—	—.—	—.—	—.—

Chicagoi terménytőzsde

1925 december 9, 10 óra

Buza		Tengeri	
December	175.1/8	December	77.1/8
május 1926	170.—	május 1926	83.75
Julius	148.50	Julius	85.3/8

Irányzat: buza, tengeri lanyha (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 december 9. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, d.k. kereslet 285, kötés 285.—287.50, 200 mm
bácskai Usancen, d.k. Novisad vidéki kereslet 285, kötés 295.—, 100 mm
bácskai 78, 2%, d.k. kötés 290.—, 150 mm

Tengeri

bácskai öreg d.k. kötés 165 170.—, 450 mm
bácskai III—IV, csatorna kötés 150.—, 2000 mm
bácskai száritott, d.k. kötés 155.—, 500 mm
bánáti száritott, d.k. kötés 151. , 500 mm
szerémi uj, d.k. kinálat 125, kötés 125.—130.—, 1800 mm

Buzaliszt

bácskai nullás gg. d.k. kinálat 485.—, kötés 465.—, 300 mm
bácskai nullás gg. d.k. kötés 455.—, 150 mm
bácskai nullás g. d.k. kötés 450.—, 150 mm
bácskai 2. sz. kenyér d.k. kötés 410.—, 100 mm
bácskai 5. sz. kenyér d.k. kötés 370.—, 100 mm
bácskai 6. sz. kenyér d,k. kötés 290.—, 100 mm

Buzakorpa

bácskai gabona, jutazsákok d.k. kinálat 130, kötés 120.—, 300 mm

Irányzat: változatlan

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA" lapkiadóvállalat

EGY JÓKARBAN LEVŐ
ZONGORA
jutányosan eladó Zmaj Jovanović ulica 35.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárusitóinkat, hogy az egyidejüleg megküldött felszólitásunkon jelzett összeget forduió postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska" kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

December	1-én	reggel	329
December	2-án	„	318
December	3-án	„	302
December	4-én	„	287
December	5-én	„	264
December	6-án	„	256
December	7-én	„	244
December	8-án	„	200
December	9-én	„	166

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska" kiadóhivatala.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy jobb házból való GYAKORNOK, fiu vagy leány felvétetik WOLF fényképész müteremben, Futaki ut 61. 2491-2

10 hold I. oszt. SZÁNTÓFÖLD Felső Sajlovón szabad kézből eladó. Cim: Milan Jovanović Voka Kraljevička Marko ul. 37. 2489—1—3

KIFUTÓ LEÁNY felvétetik Klein Margit kézimunka üzletében, Kralja Petra 28.

VAGYONOS URIASZSZONY házasság céljából ismeretséget kötne feltétlenül jellemes, komoly 40 év körüli uriemberrel, aki a gazdaság vezetéséhez is ért. Ajánlatokat réseletes informátioval és teljes névvel ellátva TANYA jeligére e lap kiadóhivatalába kell küldeni. Diskretio becsületbeli kötelesség. 2496-1-3

HÁZ ELADÓ. Érdeklődni lehet Gajeva ulica (Könyök) 8. szám.

Eladó egy garantált fajtiszta
OROSZ SPICC
„Jugokommerciánál", Parnogmlinska ulica 10. sz.

NAGYFEJEŐ
NOVI SAD, JEVREJSKA 9.
Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás.
Legujabb függöny, stor s fehérnemü minták

Beck János
papirkereskedése és könyvkötészete
NOVI SAD, Futaki ut 94.
Állandó nagy választék képeslap ujdonságokban.
Nagy raktár divatos, modern levélpapirokban.
Iskolacikkek, iró- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.
Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Gyászjelentés

özv. Szabó Pálné és gyermekei a saját és a rokonság nevében mély fájdalommal tudatja, hogy a legnemesebb férj, édesapa, após, nagyapa és rokon

SZABÓ PÁL

nyugalmazott pályafelvigyázó

életének 65., boldog házasságának 25. évében hosszu és kinos szenvedés és az utolsó kenet szentségének ájtatos felvétele után f. évi december hó 8-án este 9 órakor csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 10-én d. u. fél 3 órakor a rom. kath. vallás szerint Kralja Matija ul. 18. számu gyászházból fogjuk utolsó utjára kisérni.

Az engesztelő szent mise f. hó 17-én reggel negyed 8 órakor fog a beltéri plebánia templomban bemutattatni.

Novisad, 1925. december hó 10 én.

A gyászoló család.

ÜRES SZOBÁK

kiadók „Jugokommerciánál" Parnogmlina ul. 10.

Társat keresek

motormalomhoz, esetleg fél malomrészt eladok

Buza vámőrlést 10%-ra 2469—2x

Kukorica vámőrlést 8%-ra elvállalok

Mihajlovits Alajos Novisad, Pirosi ut 109. szám

Akik rendkivül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz trg Oslobodjenja 3.

818-0

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat. Elvállal a legolcsóbban **levelek és csomagok** átadását és átvételét, valamint bármely **megbizást Beogradban.** — Uti felvilágositással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek ügyében dijmentesen ad felvilágositást. — Vidéki megbizásokat gyorsan és pontosan elintéz

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.

Telefon: 582.

Olcsón ehetik,

mert olcsóbb lett a **hus!**

1 kg. marhahus levesnek II. r. 12.— dinár,
I. r. 14.— „
szelethus 16.— „
disznóhus 16.—, 18.—, 20.— „

Mikits F. üzleteiben

Főüzlet: Futaki ut és Ljubljanska u. sarok.
Fióküzlet: Lövöldénél.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakitását vállalja az uj formák szerint Festés minden szinben Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Garantált tiszta fehér

kősó

és finoman őrölt kősó, vagononként és kis tételekben azonnali szállitásra kapható

Gausz János, Novisad

Futoški put 66. Telefon interurban 534.

Kiadó egy teljesen különbejáratu

bútorozott szoba 400.— dinárért

„Jugokommerciánál", Parnogmlina ul. 10.

1 és 2 szoba-konyhás

lakások kiadók „Jugokommerciánál" Parnogml. ul. 10

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

női szabó műhelyemet

Vilson-tér 5. (Schaffer-ház) a Főpostával szemben helyeztem át. Tisztelettel

Brandelikné, Fiala Mária.

1111—1—3

Árverési hirdetmény

A novisadi vámhivatal nyilvános árverésen elad 1925. december hó 10-én 189 darab különféle asztalos szerszámot 5710 kg. sulyban. Kikiáltási ár Din. 50.000.

Az árlejtés a vámhivatal épületében délután 2 órakor lesz megtartva.

A novisadi fővámhivatal irodájából

26 060. sz. a.

Egy negyedöl tüzifát kap ingyen,

ha tüzifa szükségletét a

D. D. za Eksploataciju Drva-nál

Telefon 455. Novisad, a Strand mellett

fedezi, mert minden hónap végén közjegyző közbenjöttével kisorsoltatik az elmult hónapnak egy napja **és aki ezen a kisorsolt napon rendelte a fáját,** a szállitójegy igazolásával

Mindenki negyedöl tüzifát kap ingyen!

2375—1—0

FIGYELEM!

NAGY KARÁCSONYI ALKALMI VÁSÁRT

rendezek az összes férfi-, női és gyermekruhákban.

A raktáromon lévő összes **TÉLI ÁRUKAT** mélyen leszállitott árakon bocsájtom a t. vevőközönség rendelkezésére. Különösen nagy választék **női szőrme kabátokban**

Dinar 2500.—-tól feljebb.

KAPAMADŽIJA BRANKO konfektio áruház

Novi Sad, Kralja Petra ulica 25.

Nyomatott Farkas és Dörbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) u. 30. Telefon: 488.